

پیش‌گیری از طلاق و جدایی

(مفاهیم، نظریه‌ها و کاربردهای مدل بومی)

تألیف:

دکتر حسن زارعی محمودآبادی (استادیار دانشگاه یزد)

و همکاران

دکتر سید احمد احمدی (استادگروه مشاوره، دانشگاه اصفهان)

دکتر فاطمه بهرامی (دانشیارگروه مشاوره، دانشگاه اصفهان)

دکتر مریم السادات فاتحی زاده (دانشیار گروه مشاوره، دانشگاه اصفهان)

دکتر عذرا اعتمادی (استادیار گروه مشاوره، دانشگاه اصفهان)

عنوان و نام پدیدآور	پیش‌گیری از طلاق و جدایی (مفاهیم، نظریه‌ها و کاربرست مدل بومی) // مولفان حسن زارعی محمودآبادی...
	[و دیگران].
مشخصات نشر	یزد: دانشگاه یزد، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۲۱۷ ص.
شابک	978-600-6309-23-1
وضعیت فهرست نویسی	فهرست نشده
یادداشت	مولفان حسن زارعی محمودآبادی، فاطمه بهرامی، سیداحمد احمدی، عذرا اعتمادی، مریم‌السادات فاتحی‌زاده.
موضوع	طلاق
موضوع	طلاق -- جنبه‌های جامعه‌شناختی
موضوع	طلاق -- جنبه‌های روان‌شناسی
شناسه افزوده	زارعی محمودآبادی، حسن، ۱۳۵۹ -
شناسه افزوده	دانشگاه یزد
رده بندی کنگره	۱۳۹۱ ۹۷/۸۱۹HQ
رده بندی دیویی	۳۰۶/۸۹
شماره کتابشناسی ملی	۳۰۴۰۳۰۵
کد پگبری	۳۰۳۹۳۶۵

مرکز انتشارات دانشگاه یزد

یزد، صفائیه، بلوار دانشگاه، صندوق پستی ۷۴۱-۸۹۱۹۵ تلفن: ۰۳۵۱-۸۲۱۱۶۷۰-۹۵

دورنگار ۸۲۰۰۱۲۶-۳۵۱

عنوان کتاب: پیش‌گیری از طلاق و جدایی (مفاهیم، نظریه‌ها و کاربرست مدل بومی)

مولفان: حسن زارعی محمودآبادی، فاطمه بهرامی، سیداحمد احمدی، عذرا اعتمادی، مریم‌السادات فاتحی‌زاده

ناشر: انتشارات دانشگاه یزد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: کنکاش

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت پشت جلد: ۹۶۵۰۰ ریال

شابک: 978-600-6309-23-1

مرکز پخش: موسسه کتابیران

تهران، میدان انقلاب، کارگر شمالی، خیابان نصرت، خیابان دکتر قریب، نرسیده به فرصت، پلاک ۷.

تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۶۶۵۱۰-۱۵

مقدمه

خانواده مهمترین نهاد اجتماعی و زیربنای زندگی فردی و کانون شکل‌گیری شخصیت انسانی است. وقتی خانواده محلی امن و جایگاهی بانشاط و دارای روابطی باز و جهتی مثبت و سازنده باشد پشته‌ای محکم برای زندگی اجتماعی ایجاد می‌کند و زمینه‌ساز یک جامعه سالم می‌گردد. گاهی زندگی خانوادگی دچار تنش می‌شود و در آن تعارض و سردرگمی بروز می‌کند و به جای حل مشکلات خود به جدال و خصومت می‌پردازد. در این صورت فضای خانواده نالایم می‌شود و در آن دوری و اجتناب و سپس جدایی و طلاق اتفاق می‌افتد.

دست‌اندرکاران تربیت و اخلاق و روان‌شناسان و مشاوران به خانواده کمک می‌کنند تا به صورت سازگارانه و با رضایت، زندگی کنند و بتوانند مشکلات خانوادگی خود را حل کنند و از جدایی و طلاق جلوگیری نمایند. جدایی و طلاق غالباً در نتیجه اختلاف خانوادگی اتفاق می‌افتد و حاصل مشکلاتی است که در طول زندگی مشترک خانوادگی رخ می‌دهد. نظر به اینکه در آستانه طلاق جلوگیری از اتفاق آن غالباً مشکل و بی‌نتیجه است، بهتر است برای پیشگیری از طلاق اقدام شود و در این باره قدم‌های عملی برداشته شود.

برای پیشگیری از طلاق لازم است عوامل مؤثر بر آن شناسایی شود و برای پیشگیری برنامه‌ای علمی مطرح گردد. این کتاب به این مهم پرداخته و با بررسی عوامل مؤثر و عوامل پیش‌بینی طلاق تلاش می‌کند تا مدلی بومی برای پیشگیری از طلاق ارائه دهد.

جدایی و طلاق یکبار صورت نمی‌گیرد و در فرایندی طولانی اتفاق می‌افتد. توجه به این فرایند و مدل‌های مرتبط با آن آگاهی لازم را به دست‌اندرکاران برای پیشگیری از آن می‌دهد. همچنین یک برنامه آموزشی برای پیشگیری از طلاق به مسئولین و کارشناسان، روان‌شناسان و مشاوران کمک می‌کند تا شیوه‌ای عملی برای آموزش پیشگیری از طلاق داشته و از آن استفاده کنند.

این کتاب به بیان ایجاد مشکل طلاق پرداخته و یک راهنمایی عملی برای پیشگیری از آن را ارائه و در دسترس همکاران قرار می‌دهد. انتظار می‌رود که این کتاب مورد استفاده قرار گیرد. مطمئناً پیشنهادات و نظرات اصلاحی همکاران مورد توجه قرار می‌گیرد و بر غنای کتاب می‌افزاید.

دکتر سیداحمد احمدی

پیشگفتار

طلاق واژه منفور در اسلام و در زندگی زنashویی است که باعث از هم پاشیدن کانون گرم خانواده شده و آسیب‌هایی بدنبال دارد. کشف اینکه چرا برخی زندگی‌ها به طلاق منجر می‌شود یکی از دغدغه‌های مسئولان، مشاوران خانواده و تمام کسانی است که در این حوزه فعالیت دارند. سوالی که در اینجا مطرح می‌شود آن است که براستی برای کاهش طلاق چه می‌توان کرد؟ پاسخ به این سوال سخت است یا شاید می‌توان گفت برای هر فردی متفاوت است. ولی در اینجا ذکر دو نکته اساسی که می‌تواند سبب کاهش طلاق شود، الزامی است: ۱- لزوم مشاوره قبل از ازدواج که در کتاب «با چه تیپ شخصیتی ازدواج کنم؟» به طور کامل آورده ام. ۲- میل به طلاق در فرد شناسایی شود و با آموزش‌های لازم درصدد کاهش آن بر آییم.

محتوای کتاب حاضر که به مفاهیم، نظریه‌ها و استفاده از بسته آموزشی برای کاهش میل به طلاق می‌پردازد به این مهم اشاره دارد. به دلیل عدم وجود منبع کامل و علمی در زمینه طلاق، کتاب حاضر در حوزه روان‌شناسی و مشاوره در ایران تألیف شد که می‌تواند منبع خوبی برای دانشجویان رشته‌های مرتبط با حوزه آسیب‌های خانواده در مقاطع تحصیلی کارشناسی و تحصیلات تکمیلی باشد. در نگارش این کتاب برخورد واجب می‌دانم از زحمات اساتید گروه مشاوره دانشگاه اصفهان تشکر و قدردانی نمایم.

همچنین از سرکار خانم مریم عبدالحسین زاده، مشاور امور بانوان استانداری یزد، جناب آقای عباسعلی زارعی طراح جلد، سرکار خانم رضائی صفحہ آرا و سرکار خانم آقاییگی، کارشناس انتشارات دانشگاه یزد که از هیچ گونه کمکی در زمینه چاپ کتاب فرو گذار نبودند تشکر و قدردانی کنم.

از ریاست محترم دفتر تحقیقات کاربردی نیروی انتظامی یزد، جناب آقای سرهنگ ملک ثابت که در حوزه خانواده و جلوگیری از آسیب های آن تلاش های فراوانی داشته و همواره پشتیبان اینجانب در چاپ کتاب بودند تشکر و قدردانی می کنم.

حسن زارعی محمودآبادی

دکترای مشاوره خانواده و ازدواج

بهمن ماه ۱۳۹۱

www.ketab.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵.....	مقدمه.....
۷.....	پیشگفتار.....
۱۳.....	فصل اول: ماهیت طلاق و میل به طلاق.....
۱۵.....	طلاق و میل به طلاق.....
۱۸.....	تعریف و مفهوم میل به طلاق.....
۱۹.....	تفاوت طلاق، انحلال زناشویی، انفصال، متارکه.....
۲۰.....	دام‌های روانی میل به طلاق.....
۲۰.....	دام‌های شناختی.....
۲۲.....	دام‌های رفتاری.....

۲۳.....	فصل دوم: انواع طلاق.....
۲۵.....	انواع طلاق.....
۲۵.....	الف- دیدگاه اول.....
۲۶.....	۱- طلاق عاطفی.....
۲۸.....	۲- طلاق قانونی.....
۲۹.....	۳- طلاق اقتصادی.....
۳۰.....	۴- طلاق والدینی.....
۳۱.....	۵- طلاق اجتماعی.....
۳۱.....	۶- طلاق روانی.....
۳۲.....	ب- دیدگاه دوم.....
۳۲.....	۱- طلاق‌های به جا، به موقع و کارشناسی شده.....
۳۲.....	۲- طلاق‌های کارشناسی نشده و پیش از موعد.....
۳۳.....	طلاق‌های با تأخیر زیاد.....
۳۳.....	مراحل طلاق.....
۳۹.....	فصل سوم: عوامل مؤثر بر میل به طلاق و پیامدهای آن.....
۴۱.....	الف- عوامل مؤثر بر افزایش میل به طلاق و وقوع طلاق.....
۵۷.....	عوامل پیش‌بینی‌کننده میل به طلاق از دیدگاه گاتمن.....
۶۱.....	پیامدهای طلاق بر روی فرزند/ فرزندان طلاق.....
۶۹.....	پیامدهای طلاق برای بستگان نزدیک (خانواده اصلی، همشیره‌ها و خویشاوندان).....
۷۱.....	فصل چهارم: مراحل رشد تعارض و طلاق.....
۷۳.....	مراحل رشد تعارض زوجین.....
۷۴.....	مراحل طلاق.....
۷۶.....	مدیریت طلاق.....
۷۸.....	مدیریت ساختاری طلاق.....
۷۹.....	تصمیم‌گیری طلاق.....

۷۹	بازسازی طلاق.....
۸۰	بازیابی پس از طلاق.....
۸۱	سازگاری پس از طلاق.....
۸۲	دستیابی به سازگاری پس از طلاق.....
۸۴	فرآیند سازگاری پس از طلاق.....
۸۵	چرخه‌ی زندگی افراد مطلقه.....
۸۷	مدل‌های سازگاری با طلاق.....
۹۰	عوامل مربوط به سازگاری پس از طلاق.....
۹۰	دلبستگی.....
۹۱	تعریف دلبستگی.....
۹۱	تعریف سبک‌های دلبستگی.....
۹۱	ابعاد سبک‌های دلبستگی.....
۹۲	انواع سبک‌های دلبستگی و ویژگی‌های آن.....
۹۲	۱- دلبستگی ایمن.....
۹۳	۲- دلبستگی دو سو گرا/ اضطرابی.....
۹۴	۳- دلبستگی اجتنابی.....
۹۴	دلبستگی در طلاق.....
۹۶	حمایت اجتماعی.....
۹۸	انواع حمایت اجتماعی.....
۹۹	شخصیت.....
۹۹	طلاق در نظام حقوق اسلام.....
۱۰۳	فصل پنجم: خودکارآمدی.....
۱۰۵	خودکارآمدی محور نظریه شناختی- اجتماعی.....
۱۰۵	خودکارآمدی و عوامل مؤثر بر آن.....
۱۰۷	ماهیت خودکارآمدی.....
۱۰۷	چگونگی اثر خودکارآمدی بر عملکرد.....

۱۰۸.....	خودکارآمدی متورم.....
۱۰۹.....	افزایش خودکارآمدی.....
۱۰۹.....	مدیریت خودکارآمدی طلاق.....
۱۱۳.....	فصل ششم: مشاوره طلاق و نظریه‌های آن.....
۱۱۵.....	مشاوره مرتبط با طلاق.....
۱۱۹.....	نظریه‌های میل به طلاق.....
۱۲۱.....	رویکردهای مرتبط با زوج‌های طلاق.....
۱۲۱.....	رویکرد روان‌تحلیلی.....
۶۲۲.....	رویکردهای سیستم خانواده.....
۸۲۳.....	رفتار درمانی.....
۱۲۳.....	مداخله در بحران.....
۱۲۴.....	نظریه مرحله‌ای.....
۱۲۵.....	کاربرد مدل مرحله‌ای طلاق.....
۱۲۵.....	مدل رشدی طلاق.....
۱۲۶.....	مدل التقاطی طلاق.....
۱۲۶.....	پیامد موقتی.....
۱۲۷.....	مراتب طلاق.....
۱۲۹.....	فصل هفتم: مشاوره طلاق و نظریه‌های آن.....
۱۳۱.....	تحقیقات انجام گرفته در مورد علل میل به طلاق و طلاق.....
۱۳۱.....	تحقیقات داخل از کشور.....
۱۳۸.....	تحقیقات خارج از کشور.....
۱۵۷.....	فصل هشتم: بسته آموزشی (۸ جلسه‌ای) برای آموزش به زوجین متقاضی طلاق.....
۱۵۹.....	چارچوب جلسات آموزشی (۸ جلسه).....